

CATALUNYA SOCIAL

APARTAT 273

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA

TELEFON 1114

Els sindicalistes revolucionaris contra Cata'lunya

Els que dubtaven que els sindicalistes revolucionaris odien la nostra terra, si han llegit els darrers números del seu portaveu, s'hauran convençut de l'existència real d'un odi més-quí que abranda les seves campanyes.

Els capdavaners sindicalistes proposen declarar el *boycott* als productes de la nostra terra. Ho volem més clar, obrers catalans? Comprenem que l'apassionament els portés a declarar-se enemics irreductibles dels fabricants de Barcelona, que és on té lloc la vaga que arruïna la ciutat, però quina intervenció han tingut els fabricants de Tarragona, Lleyda i Girona en els nostres conflictes? Suposant, doncs, que el comerç de Barcelona fos culpable de la vaga actual que foragita als obrers de les fàbriques i els llença a la misèria, per què us declareu també enemics dels productors de la resta de Catalunya? Em direu que son igualment burgesos i que per tant cal combatre'ls. Es que a les terres d'Espanya no hi ha també obrers i nuclis industrials? Per què, doncs, no els declareu també el *boycott*? Es que els patrons espanyols són més generosos que els catalans?

Declarant el *boycott* als productes catalans, demostren una vegada més les seves con- comitànies amb els elements que voldrien empobrir la nostra terra. I'igueu-me, obrers catalans: milloraria la vostra situació arruinant la indústria catalana? Segurament que no. Quan les màquines deixin de trepidar, haureu d'oferir les vostres energies i el vostre treball als patrons d'altres terres. Sereu més lliures i més rics treballant a les terres no catalanes? No ho creieu. Els sindicalistes més violents són obrers inadaptats que no veuen amb bons ulls l'engrandiment de la nostra terra. Venen de terres pobres i miserioses i porten la tristesa dintre de l'ànima.

Cal, obrer català, que no et deixis seduir per les promeses que et facin uns homes que volen arruïnar la teva pàtria. Els sindicalistes revolucionaris ho han dit ben clarament: estan disposats a combatre la riquesa de Catalunya. Segurament no ho podran aconseguir, però l'intent és revoltant. Tenim a casa un enemic que declara públicament que perseguirà la nostra indústria. Respon aquesta nova posició sindicalista a la seva ideologia o bé té rafinacions polítiques? Es una conxorxa monstruosa contra Catalunya, o bé una habilitat sindicalista per tal d'espaventar els patrons? Amb el temps potser es descobrirà aquesta incògnita. De moment fem constar aquest fet simptomàtic, que revela l'existència d'un odi contra la nostra terra. Desconeixem els misteris sindicalistes, però sabem positivament que els seus capítosts són els enemics de la nostra espiritualitat i de la nostra riquesa.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Després del Senat s'ha constituït el Congrés. Els discurs dels respectius presidents en inaugurar-se, digníssims, per cert, de les Corts actuals, —Romanones i Alvarez,— també han estat dignes d'ells i de les respectives Cambres. En Romanones va estar molt compungit, i va fer el plocric "davant l'honra immerescuda i el pes del càrrec", i no va dir res de substància. En Melquiades Alvarez cantà amb falsct un himne esparterí al sistema parlamentari, les nafres del qual confessà. A l'hora en que el parlamentarisme està blasmat per tothom i rep dels Mussolinis governants els desprecis que es mereix, l'himne de don Melquiades no ha pogut ésser més oportú. Més pena que tot això dona el veure precidir el Congrés d'un poble, catòlic, per un home que va tenir el mal gust de declarar-se heterodoxe, encara que ignorant ço que deia, que si ell ho hagués capít, s'hauria estalviat el ridícul.

Les poques discussions que s'han registrat a les dues Cambres evidencien que el Govern no té oposicions efectives ni en el Senat ni en el Congrés. L'inoblidable Pacte del Pardo, entre Cànovas i Sagasta, perdura entre els dos partits històrics que, han anat arruinant Espanya des de la Restauració ençà.

Per aquest motiu ningú creu en què siguin exigides responsabilitats a cap polític d'aquests partits, que, en realitat de veritat, constitueixen un sol partit dividit en dos bandes per tal de facilitar la tasca o, millor dit, el negoci de la governació de l'Estat, que és el millor negoci d'Espanya.

La única oposició veritable que té el Govern i contra la qual ha exercit, i encara està exercint, tota classe de tropelies, està virtualment al marge d'aquestes Corts, que sols esperen una mà forta, que les faci caure a tomballons.

Per de prompte el més alt prestigi polític d'Espanya ha renunciat la seva acta de diputat, fastiguejat per les incomprendions i petiteses d'uns i altres...

El nomenament de Martinez Anido per l'alt comandament de les tropes del Marroc ha estat una fuetada a l'Alba que ha ressonat fortament a les galtes d'En Silvela qui pregunta espaiat "què passa a Madrid en l'afer del protectorat civil". I ço que passa és que els poders ocultes, que, com més dèbils són els governs, més s'imposen, han acordat fer efectiu el Marquesat nominal d'Alhucemas, conquistant-lo.

I a això es va, pesi a qui pesi. I si les opera-

cions preliminars han costat milers de baixes...

Diuen que aquest canvi radical de decoració en la política africana ha estat imposat per l'actitud de França, a qui el Govern culpa de les darreres agressions del Krim; pels consells i pressions d'Anglaterra, que necessita d'una Espanya triomfant per a oposar-la a França en la pròxima Conferència de Tànger, i per les Juntes militars, que funcionen altre volta activament i no volen que l'Exèrcit resti als peus del Krim i del Raisuni.

L'estat de Barcelona segueix agreujant-se cada dia. El Govern, tractant-la com a una província de tercera, donant-li un governador perfectament indocumentat i universalment desconegut, encara que sembla i el creiem una bona persona, demostra que no sap l'afer que porta entre mans, o ho sap massa, per desgràcia...

ESPANYA ENFORA

Un pronunciament militar per l'estil dels que s'estilaven al segle XIX a Espanya (on s'inventà la paraula *pronunciament*), ha fet caure al govern de Bulgària i posar en commoció als Balkans i a les dues Ententes, petita i grossa.

Aquell vesper oriental tornà a remoure's, i si la Conferència de Lausana no reïx prompte amb la pau d'Orient, pot allí arborar-se tot novament.

No cal dir com treballaran ara els veritables homes d'Estat de les grans potències per a reduir a França i Alemanya a un arranjament que allunyi les probabilitats d'una altra guerra, encara no ben closa la Guerra Gran.

Les noves proposicions d'Alemanya són raonables. Vol pagar el que pugui a judici d'una Comissió de tècnics forasters. Qui dona ço que pot...

Mussolini segueix la seva obra d'enfortiment nacional a espatlles del parlamentarisme, que s'ha posat sota els peus; i dels partits històrics, que ha anul·lat completament.

Solament al P. P. Í. li parla de tu a tu, però no per això es lliure d'algunes inconveniències i desconsideracions del dictador triomfant. En quant als partits extrems els té ben acorralats, ni gosen respirar.

El conflicte anglo-rus està en vies de solució. Els Soviets no hi volen raons amb Anglaterra.

La més fonda preocupació d'aquesta gran potència mundial es avui dia, més que la rivalitat i el chauvenisme de la nació francesa, la supremacia naval que van adquirint sobre la Gran Bretanya els Estats Units; supremacia que no ha de plaure a cap poble europeu per greuges que hagi rebut d'Anglaterra.

VETLLADA NECROLÒGICA

En honor de Maria dels Angels Mateu i Pla

El prop passat diumenge dia 10 i davant una multitud que omplia a vessar la magnífica Sala d'Audicions del Palau de la Música Catalana, se celebrà la solemne sessió necrològica que la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis i tots els seus organismes socials benèfics i culturals, organitzaren a la memòria de la insigne i mai prou plorada Srta. Mateu i Pla, damisella benemèrita del camp social cristià de Catalunya.

Obert l'acte pel President de la Caixa de Pensions, Sr. Ferrer-Vidal, i després d'unes paraules d'un alt sentit emotiu per ell pronunciades, fou descorregut el crespó que cobria el retrat de l'homenatjada, que estava col·locat a la testera de la Presidència i que inaugurarà la galeria de personalitats il·lustres de la Caixa de Pensions, resultant uns moments d'una corprenedora solemnitat.

El Director de la Caixa de Pensions, se-

nyor Moragues Barret, la Presidenta de l'Institut de la Dona que Treballa, senyora Bosch d'Esquerdo, el Consiliari del mateix Institut, Rvnt. Dr. Balcells, i l'eminent sociòleg D. Ramon Albó, llegiren magistrals discursos d'estudi i lloança d'aquella flor d'espiritualitat, que es digué Maria dels Angels Mateu i Pla; així bé, commogueren a l'auditori una cegueta i una sordo-muda amb llurs demostracions d'agraïment, que meravellaren a la concurrència i feren vessar més d'una llàgrima.

CATALUNYA SOCIAL, més que adherida, compenetrada amb l'esperit de l'homenatjada i dels organitzadors d'aquesta solemne diada social, renova el seu condol al benemèrit Institut de la Dona que Treballa, que si bé ha tingut la desgràcia de perdre la vida d'una il·lustre col·laboradora, té la sort de tenir al Cel un Angel Tutelar.

LA DOBLE PORPRA

L'assassinat del Cardenal Arquebisbe de Saragossa, Dr. Soldevila, el 4 de juny de 1923, resulta com una commemoració misteriosa i plena de sentit, del Centenari del gloriós Bisbe de Vich, Dr. Strauch, mort assassinat, ara ha fet cent anys, el dia 16 d'Abril de 1823, prop de Vallirana, pels revolucionaris precursors dels qui avui dia enllacen encara amb ses ramificacions—i ben visible és això a Catalunya en aquestos moments—els poders de l'Estat amb els poders de la turba. Poc es pensaven els benemèrits vigatans organitzadors de l'homenatge al Bisbe Strauch, apologeta i màrtir, que el Prelat degà de les terres d'Espanya, hi contribuís amb la personal aportació del seu cruent sacrifici a l'exemple del qui morí en defensa de l'ordre cristià, tal com en defensa de l'ordre cristià ha mort l'arquebisbe signatari, feia dos mesos, de la lletra al President del Consell de Ministres anunciant la oposició resolta de l'Església al projecte de llibertat de cultes.

També ens ha dut record, l'assassinat del Cardenal Soldevila, de l'atemptat comès fa divuit anys i mig contra el nostre Cardenal Casañas, bisbe de Barcelona, la vigília de Nadal de 1905, quan un subjecte de filiació àcrata, anomenat Joan Sala, l'escometé amb un coltell, que per miseri-

còrdia de Déu no es clavà sinó que es desvià per l'acció amatent dels familiars, essent empresonat l'autor que es suicidà en sa cella al cap de pocs dies. D'aquell fet en dona testimoni la làpida del claustre de la nostra Seu, posada al lloc precís de l'atemptat, la qual remembra també el mèrit que l'Eminentíssim tenia per ésser atacat de part de la iníqua secta:

*Socialis ordinis christiani vindex
ab impio anarchista agressus fuit.*

Fou amb motiu i ocasió d'aquest crim sacríleg que el Dr. Torras i Bages, tres dies després, escriví sa memorable carta pastoral *El misteri d'iniquitat*, datada a Vich, la festa de Sant Joan Evangelista, 27 de desembre de 1905. Aquesta pàgina, lliçó entre les més insignes del qui serà sempre Bisbe perpetua de Catalunya, ja ens dona fet tot el comentari en la present hora de dolor, i per cert que en ella hi retrobem no sols les mil·lors paraules davant del crim de Saragossa, repetició, malauradament reeixida, de l'atemptat de lesa porpra cardenalícia comès a Barcelona, sinó l'actitud exemplar, eloqüent i funcional del pastor amatent vora del qual no pot passar cap desordre social que ell no se n'extremeixi i no es llenci a parlar, per pietat a les víctimes i repara-

ció de la injustícia, i dóna a entendre quins haurien sigut son gestic i sa veu si li hagués tocat presenciar aquesta horrible desfeta dels atemptats socials de Barcelona i de tot Espanya.

Mysterium jam operatur iniquitatis "ja es va fent el misteri d'iniquitat". Aquestes paraules de l'Espístola de Sant Pau als de Tessalònica obren la lletra, que comença amb aquest paràgraf, ple de sentiment del seu pastoral deure i d'aplicació singular a les actuals circumstàncies:

"Els atemptats anarquistes. L'atemptat sacríleg contra la vida del senyor Cardenal Bisbe de Barcelona, comès per un fill d'honesta família d'aquesta ciutat de Vich, urgeix la nostra consciència de Pastor i ens obliga a alçar el crit per a despertar l'esperit cristià ensopit, a fi de que el Pastor únic i universal del llinatge humà, en el dia en que li haurem de donar compte de la nostra administració pastoral, no pugui dir-nos: "*Gos mut, per què no lladraves quan veies que el llop devorava les ovelles que t'havia confiat?*" (Isai., II, 10).

Retreu també en tan escaienta oportunitat la memòria del Bisbe Strauch i diu: "Un dels nostres predecessors, de santa memòria, el bisbe Strauch, ja fou víctima i caigué mort pel ferro de les sectes, allà en les muntanyes de Vallirana, on alevosament fou conduït, perquè amb sos eloqüents escrits posava en evidència la malícia sectària. Ell no era enemic del Poder civil; ell no rebutjava les noves institucions polítiques; però amb enteresa apostòlica volia posar en evidència la malícia anticristiana dels qui enganyaven al poble amb pretext de llibertat, com ara l'enganyen i el porten a la impietat amb pretext de millorar de situació econòmica."

Els capítols sobre "*El misteri d'iniquitat*," "*Cal salvar la societat*," "*Les armes són la caritat i el sacrifici*," "*La musa de l'anarquia*" són tan adequats a l'estat nostre i al problema vivíssim d'aquest temps, que els reproduïrem, o extractarem almenys, si no ara, que l'espai manca, en algun número pròxim, o quan menys encoratgem la seva lectura (1). Un tros especialment propi al motiu d'aquest article copiaré encara:

"Per això, estimats sacerdots diocesans, pesa sobre Nos la greu preocupació de si nosaltres no tenim, com exigeixen les circumstàncies presents, aquella abnegació i esperit de sacrifici que ens hauria de portar al poble amb caritat i paciència fins al martiri, si fos necessari, per a treure'l de les mans de la impietat que el condueix a la perdició temporal i eterna. L'ensopiment dels savis, dels rics i dels poderosos del món, lo que ara en diuen les classes directores, arriba fins a nosaltres, i les bombes i els punyals i els incendis que donen a la nostra edat l'aspecte d'una època bàrbara... ens posa la ploma als dits per a

cridar l'atenció del clero i de totes les persones amants del pròxim, de qualsevol classe social que siguin, a fi de que tots, implorant degudament la gràcia de Nostre Senyor Jesucrist, augmentem el nostre fervor i activitat i la nostra abnegació i esperit de sacrifici per a treballar, posseïts d'amor a Nostre Senyor Jesucrist, en la salvació del poble, que Ell redimí amb la seva sang preciosíssima."

La fi, tràgicament gloriosa, de l'ancià Cardenal Soldevila, investeix sa porpra d'una altra porpra encara més insigne i eminent: la sang vessada per la Causa Divina. Ningú deixarà mai d'associar al record de la seva immolació, el de la lletra al President del Gabinet lliberal protestant dels designis de reforma de l'article 11 de la Constitució en sentit d'establir un règim de llibertat cultural contrari al Dret Catòlic i a les tradicions hispàniques, actitud que fou coronada per l'immediat èxit, determinant la sortida del ministre reformista Pedregal i l'abandó del pla, o potser del compromís anticatòlic del govern García Prieto. La consolidació de la unitat catòlica als pobles que formen la Corona d'Espanya, és el preu de la vida d'aquest doblement venerable porporat.

El seu exemple és la lliçó del deure complert fins al sacrifici; lliçó senzilla i sublim, lliçó que resumeix tota la lletra i l'esperit del Cristianisme. Bé farà falta, un exemple així, en les altes esferes, per a edificar, en els xais i ovelles del gran remat, també l'esperit del deure complidor fins al sacrifici; l'esperit de resistència al mal, l'esperit de fermesa i d'ultrancera rectitud.

Del Bisbe Strauch al Cardenal Casañas i al Cardenal Soldevila, com del Cardenal Soldevila al Bisbe Budkiewicz mort pels bolxevics el dissabte sant i al Arquebisbe Czeplak i demés prelats russos i polonesos perseguits, empresonats i sentenciats pel govern comunista de Lenin i Trotski, i del mateix arquebisbe de Saragossa, víctima de la conspiració revolucionària de l'Espanya actual, als arquebisbes de París, Monsenyor Affre, mort a les barricades de la dita "primera revolució social" l'any 1848 en voler pacificar els adversaris, i Monsenyor Darboy, afusellat pels "communards" l'any 1871, irradien els raigs de l'estrella, brillant i vermella, que presideix el firmament sota el qual ens toca treballar i viure. Estel de sang, de la pura constel·lació de l'Església de Crist, que a cadascú senyala el camí del deure inflexible i la missió de defensa que, en lloc humil com en lloc eminent, cadascú ha de complir, sense retrocedir per temença al sacrifici, per a sosteniment de l'ordre social cristià.

R. RUÇABADO

(1) *Obres Completes*, vol. II, pàg. 119 a 133.

Lletra del Cardenal Soldevila al President del Consell de Ministres

Creiem el millor homenatge a la memòria de l'Emm. Cardenal Arquebisbe de Saragossa immolat a l'odi sectari reproduir la lletra que fa dos mesos adreçà al President del Govern, indicant quina seria l'actitud de l'Església si seguia endavant el projecte de reforma de l'article 11 de la Constitució en sentit de proclamar la llibertat de cultes. Aquest coratjós document restarà unit per sempre més a la gloriosa recordança del Dr. Soldevila i serà relacionat, en la ment, de tots els fidels, amb la causa misteriosa que ha decretat en algun tribunal revolucionari l'atemptat sacrileg que li llevà la vida.

Amb tots els respectes de consideració i afecte especial per a vucència i ministres del Govern de sa majestat el Rei (q. D. g.), tinc l'honor de dirigir-me a vostres excel·lències pregant-les-hi amb el major encariment, que si, com s'anuncia per la Premsa periòdica, s'aproxima la dissolució de les actuals Corts i convocatòria d'altres, fent llavors el Govern la declaració del seu programa, convindria en gran manera que s'abstingués de modificar l'article 11 de la Constitució en ço que ateny a la llibertat de cultes, ja que el mateix article es troba íntimament lligat amb el primer del vigent Concordat, que textualment diu així:

"Article primer. La Religió catòlica, apostòlica, romana, que amb exclusió de qualsevol altre culte, continua essent la única de la nació espanyola, es conservarà sempre en els dominis de sa majestat catòlica, amb tots els drets i prerrogatives de que deu gaudir segons llei de Déu i el disposat pels sagrats canons."

En conseqüència, i en el dolorós cas que el Govern es proposés modificar o reformar dita disposició, resultarien els inconvenients que segueixen:

Primer, quedaria implícitament denunciat el mateix Concordat; segon, trencades, quan no interrompudes, les relacions saludables entre la Santa Seu i Espanya; tercer, ferits els sentiments religiosos de la majoria dels espanyols; quart, els Prelats, complint un deure ineludible del seu càrrec tindrien d'advertir als fidels l'oblació gravíssima de no donar en les eleccions el vot als addictes a la suposada declaració en el programa del Govern actual; la qual cosa seria per al que sotscriu, com certament presumeix ha d'ésser per als altres Bisbes una gran pena i

contrarietat, tota vegada que la seva inclinació és sempre no debilitar, sinó més aviat enfortir als que governen i exerceixen l'autoritat.

Tanta importància té per a mi aquesta qüestió, que em trobo disposat a emprar tots els mitjans possibles al meu abast per a evitar les dificultats que el Govern veuria suscitar-se insistint en el propòsit que se li atribueix; i, sobre tot, per a evitar que sobrevinguin als interessos de l'Església i de l'Estat danys irreparables, complicant-se per altre part les solucions de nostres ferides socials d'actualitat que, a més d'aquesta viva instància a l'il·lustrada competència de vostres excel·lències, elevada amb l'esperança de que l'atendran favorablement, serà un dels meus plans el comptar amb l'excel·lentíssim senyor president del Senat a fi de que, a prec del menys digne, però el més antic dels eminentíssims Cardenals, excel·lentíssims Arquebisbes i Prelats d'Espanya, convoqui, previa la venia del Govern, a una junta de quants haguessin estat senadors i representants de la nació, sense distinció partidista, amb altres elements d'ordre, per a ocupar-se de la salvaguardia de les creences catòliques i respectables drets de l'Església i de la Santa Seu, avui feliçment ocupada per nostre Sant Pare el Papa Pius XI, que tantes i tant justes simpaties i prestigis li presten les nacions totes, oferint-nos el consolador espectacle, en aquestos dies de dol, de que jamai el Sum Pontífex s'ha vist rodejat de tants diplomàtics o acreditats prop de la Santa Seu, com avui podem contemplar amb satisfacció immensa.

No vagi, doncs, el Govern de sa majestat catòlica a inferir agravi a la glòria més preada d'Espanya, ni a amargar el cor del Pare comú dels fidels, del Vicari de Crist a la Terra, a qui tots estem obligats a obeir, del sant i savi Pius XI, que tant distingeix a nostra Patria, essent del seu amor una assenyalada prova, la honorífica distinció de beneir i dedicar a nostra benèfica i excelsa sobirana la reina Donya Victòria Eugènia, l'anomeda "Rosa d'Or" en el present any.

Quan pel desembre passat es reuniren aquí a Saragossa els elements de la concentració que avui formen el Govern, vaig tenir un gran consol amb les manifestacions de catolicisme de les quals es donà allí gratíssima nota, i fent honor a elles, jo confio que la meua actual petició i prec seran atesos, per la tranquil·litat de les consciències cristianes, prestigis del mateix Govern i sossegament de la gent de seny que així ho reclama.

COMENTARIS

Els conflictes socials

La situació actual

Un petit incident ha estat la causa originària dels conflictes de caràcter social que han trencat el ritme de la vida ciutadana. Si la passió no entenebris els ulls dels homes, el petit conflicte s'hauria solucionat satisfactoriament, sense trasbalsaments ni violències. Però com que s'aprofiten totes les avinenteses, per a enfondir l'abisme que existeix entre els patrons i els obrers i escampar les doctrines disolvents que porten els pobles a la desolació i a la ruïna, en comptes de trobar una solució han anat agombolant-se els obstacles. Patrons i obrers s'han llençat a la lluita arma al braç. Aquesta tivantor tindrà per la ciutat greus conseqüències. Considerant-se enemics obrers i patrons, és impossible que la pau social regni entre nosaltres.

Si la ciutat no tingués una gran reserva d'energies, ja s'hauria esfondrat. Els sindicalistes revolucionaris han aconseguit imposar-se valent-se dels mitjans que tots coneixem. Una petita minoria esclavitzava la ciutat.

Un poder facciós

Els directors del sindicalisme revolucionari, son de fet, els que governen. Les autoritats, en comptes de perseguir aquesta força oculta que coacciona la voluntat dels ciutadans, els ajuda a consolidar el seu poder. Adhuc per instint de conservació hauria el Govern de combatre uns elements que són declaradament revolucionaris.

Aquest poder facciós no té per finalitat protegir els interessos dels obrers, sinó pertubar la vida econòmica dels pobles i trasbalsar la societat. Si estimés els obrers, no arruinaria les indústries. L'obrer no pot viure en un país pobre, i, per tant, combatent la riquesa de retop combat els interessos dels obrers.

Arruinant la nostra indústria, empobreix l'obrer i afavoreix els industrials estrangers. Que en treu l'obrer d'imposar condicions de treball que maten la vida de les indústries? Certament que l'obrer té dret a la vida i és just que es remuneri bé el seu treball, però mai ha de demanar allò que no pot donar-se o bé que perjudica els desenrotlls de la indústria.

Les passions i els odis

Discutint serenament, es poden solucionar els conflictes, però quan l'home es deixa dominar per la passió en comptes de solucionar-se, s'agreugen. Llegint el portaveu del sindicalisme revolucionari, es veu ben clarament que la seva tàctica consisteix en abrandar les lluites de classe i en mantenir ben encesa la flama de l'odi. Els revolucionaris coneixen la psicologia del poble. Les multituds segueixen a ulls clucs als que fan brillar damunt dels seus caps l'arma de la violència, i abandonen a aquells que els parlen serenament i els fan conèixer la veritat.

L'actitud del Govern

S'ha fet molt sospitosa l'actitud del Govern. Des del primer moment s'ha pogut observar que totes les seves complacències han estat pel sindicat revolucionari. No és cap secret que el Ministre de la Governació ha conferenciat amb el capítost dels sindicalistes i en canvi no ha volgut escoltar els plans de la ciutat adolorida.

Poden ésser favorables per a la causa de l'ordre aquestes misterioses concomitàncies amb els sindicalistes? Signifiquen complicitat, o bé covardia?

Barcelona no pot ésser víctima de la inconsciència dels polítics. No és possible que hi hagi tranquil·litat mentre es segueixi aquesta política suïcida.

Un governador persegueix un grup determinat i l'endemà ve un altre Governador i l'afavoreix. Això no pot ésser. El representant del Govern ha de perseguir a tots els que actuen al marge de les lleis i mai ha de mostrar-se benèvol amb els enemics de l'ordre i la societat. Amb aquesta política anem a la creació de banderies. Les lleis han d'ésser inexorables per a tots aquells que les infringeixen. Sense lleis ni autoritats, tornem altra vegada a la barbàrie. El Governador ha de governar per a la ciutat i no per a un grup determinat.

El Govern juga amb foc i es cremarà. Algun dia es penedirà d'haver-se mostrat complacent amb els que es declaren enemics de Déu i de la pàtria.

La causa dels nostres mals

Els ciutadans esguarden amb una gran indiferència la ruïna de la ciutat, perquè avui a la societat hi regna un gran materialisme. En lloc hi troben una vibració espiritual. Creieu que, si en tots els estaments no hi hagués tanta corrupció, serien tan violents les lluites socials? Si damunt de la ciutat no hi planés la immoralitat i la lascívia, els ciutadans reaccionarien contra els mals que omplen les llars de desolació. Ara romanen indiferents i no s'atreveixen a descloure els llavis perquè porten la mort a dintre.

Els quioscos fan pena de veure. Són exhibides impunement les revistes pornogràfiques que embruteixen el poble. Les sales d'espectacles són escola de males costums. Als cabarets hi regna una immoralitat tan gran que les ciutats que tenen fama d'immorals resten petites al costat nostre. Què té d'estrany que la ciutat sigui agitada per fortes passions, si avença amenaçadora una onada de llot que ens ofegarà a tots?

El mal exemple

Ningú pot negar que totes les classes socials han prevaricat i han donat mal exemple al poble.

El joc i la lascívia han fet grans estralls a la nostra ciutat. Les classes altes no s'han distingit pas per la seva integritat i virtut. La classe mitja ha imitat els vicis de la classe alta i ha volgut sortir de la seva esfera. Quan els de dalt es corrompen, la corrupció contamina els de baix. En els moments de descomposició social és quan esclaten les revolucions. Quasi sempre els de dalt cauen per les seves pròpies culpes. Els pecats i les turpituds dels poderosos, esmolen les armes revolucionàries.

La ciutat s'ha corromput i allà on hi ha corrupció hi ha passions i odis. Si no ens treiem la grolleria i la sutzura que portem a dintre, és endebades que treballem per engrandir la ciutat. Unicament els homes d'esperit poden fer els pobles grans i poderosos.

Una creuada contra l'Església

En els moments actuals la humanitat hauria d'escollar la veu guadora de l'Església, i els seus enemics seculars treballen a l'ombra per tal que no segueixi el camí dreturer. L'Església és combatuda aferrissadament. Durant la guerra gran varen rodolar per terra moltes corones i en canvi la tiara es va mantenir ferma. El prestigi del Papa es va

estendre per tota la terra i els homes es varen adonar del seu poder espiritual. Els jueus i els maçons atien els obrers contra l'Església. Les agències d'informació sostingudes per empreses jueves fan el buit al Papa, i quan parla tergiversen les seves paraules. Els sectaris s'han unit per a esfondrar l'Església, però llurs intents no reixiran. Recordem-nos d'aquelles paraules que Jesús digué als apòstols: "I veus aquí que Joestic tots els dies amb vosaltres, fins a la consumació del segle."

La bandera de l'espiritualitat

Cristians!, acostem-nos a la Creu. Esteneu la mirada per damunt de la terra i veureu com treballen els enemics de Crist per tal de descristianitzar el poble. Si ells ens volen desunir, acoblem-nos a l'entorn de la Creu. Els nostres mals no es guariran, sino alçant ben alta la bandera de l'espiritualitat. Al costat de Déu serem invencibles.

Una corrua d'homes segueix la bandera roja. Segueixen la terra de banda a banda escampant la llavor destructora de l'odi. En front d'aquella bandera alcem-hi la nostra que refulgeix com un raig de sol. Els homes inactius no vencen mai. Per a vèncer cal lluitar.

Els que porteu a dintre una mica de claror i voleu defensar la civilització cristiana, redreceu-vos i atureu el pas dels barbres que s'estenen per tota la terra. I si caieu retuts en el camp de batalla no us entristiu, car morir per Jesucrist és viure eternalment.

J. CIVERA I SORMANÍ.

JOVENTUT SOCIAL

La Secció de Propaganda i Acció d'aquesta Joventut, està aplegant propagandistes especialitzats en les diverses matèries socials, comptant ja amb gran nombre d'inscrits. Els Reverends Rectors, Associacions Catòliques i Centres Culturals, que vulguin organitzar conferències, mitings, i tota mena d'actes públics de propaganda, poden adreçar-se a la dita Secció, especificant el caràcter dels actes que s'han de celebrar, assumptes que haurien de tractar-se, els oradors que són necessaris, etc., etc.

Oficines: Baix de St. Pere, 1, 3, 5 (Casal d'Acció Popular)

L'alliberament de la dona obrera

Els homes lluiten apassionadament i es llencen, arma al braç, a defensar els seus ideals. Abandonen el treball i la misèria entristeix la llar. Les víctimes d'aquestes lluites violents i apassionades, són les pobres dones. Els fills els demanen pa i no poden llescar-ne perquè els flequers no pasten pels pobres. Es que hi ha al món una cosa més trista que veure un infant que mor d'inanició? No els digueu pas que la mare no té pa perquè lluiten els patrons i els obrers, que no us entendien. Ells viuen en un món on els odís són inconeguts.

Les pobres obreres són les que sofreixen les conseqüències de les lluites socials. Jo aquests dies les he vist pels carrers de la ciutat estenent porugament la mà als vianants. Les pobres obreres demanaven una almoïna. Quin espectacle més trist! Les fàbriques tancades, silencioses, desertes, i les obreres envaint els carrers demanant una gràcia de caritat. La gent no es dona compte de la trista situació de les obreres. Els homes al miting, alçant els braços enlaire en actitud amenaçadora, i les dones captant.

Ja ho veieu, obreres, on porten les follies sindicalistes! Amb els vostres diners contribuïu a enfortir els sindicats revolucionaris. Cada setmana doneu part del vostre jornal, als homes sectaris que no tenen altre ideal que satisfer les seves concupiscències. Els pistolers són la seva guàrdia pretoriana. Amb els diners que els doneu sostenen l'escamot de malvats que enfonzen en el pit dels vostres germans l'arma fratricida. Si el vostre pare, el vostre marit o el germà, han estat immolats, penseu, obreres, que heu contribuït de grat o per força al sosteniment del pistolero que ha comés l'atemptat. Perquè, doncs, no os rebeieu contra la tirania del sindicat revolucionari?

Quantes obreres trobaríem que serveixen encara en el seu cor els sentiments religiosos! I no és una cosa ben trista que es posin al costat dels que maten impunement els seus germans de treball? Certament que les protestàries serien perseguides, però si arribessin a formar un nucli important, els revolucionaris no les podrien vèncer.

Cal confessar sincerament que fins ara hem fet molt poca cosa per a redimir les pobres obreres. Les hem deixat abandonades a la seva sort. Les fàbriques són una escola

d'immoralitat. La màquina les embruteix. Les males companyies i les converses obscenes, van poc a poc matant la seva sensibilitat. Entre una obrera d'una fàbrica de cànem i una obrera d'una fàbrica de teixits de seda hi ha un abisme. Com més baix és el treball, més grollera és l'obrero. L'ambient té, doncs, una importància extraordinària.

Si la fàbrica és bruta i mal endreçada, la casa on viuen encara ho és més. Passen el dia fora de casa i no poden fer vida de família. La llar per elles no és altra cosa que un soplug, unes parets i una teulada que els preserven dels fets i de les pluges. Els propietaris de les cases obreres no tenen altra preocupació que cobrar puntualment l'import dels lloguers. No els digueu pas que caldria netejar les parets i embellir una mica la casa, que us diran que no poden fer-ho. Com volem que siguin polides i estimin la vida, si les feu viure en cataus infectes? L'home fuig de casa i se'n va al cafè o a la taverna, on les parets són netes i hi ha un davassall de llum. Aquestes coses tenen més importància del que sembla. Si els obrers tinguessin la casa neta i endreçada, estimarien més la llar. Ara en fugen, perquè totes les coses que els volten són brutes i lletges. Molta gent confon la bellesa amb la riquesa. Un edifici pot ésser bell malgrat la seva humilitat. Amb marbres podrà ésser sumptuosa una casa, però potser no serà bella. Moltes vegades en la simplicitat trobem la bellesa. Construïu, si voleu, una casa amb rajols, però construïu-la bellament. Que les parets siguin ben blanques i les finestres ben amples, per tal que hi penetri a dolls la llum pura del cel. Poseu al defora una test amb flors, que perfumin els aires i brillin sota del sol. Al matí vora les flors hi cantaran els ocells i, quan la finestra s'obri a la llum, els ulls esguardaran la blavor immaculada del cel.

Embelliu la vida del pobres obrers. Apia-dem-nos de les pobres obreres. Però cal també que aquestes facin un esforç per a alliberar-se de la tirania revolucionària. Mentre els revolucionaris governin, a la vostra llar no hi haurà pau. La pau, obreres, l'heu de portar dintre de vosaltres.

MARÍA BONSHOMS.

— Senyor Rius i Taulet: em vénen desigs de fer-vos caure del monument perquè aneu a combatre els enemics de la ciutat que vós tant estimàveu.

El problema fonamental de govern

Alguns diaris que es consideren bons, estant cometent aquests dies una inexplicable injustícia embolcallant a totes les autoritats de Barcelona en la censura que fan de l'estat miserable de la nostra dissortada urb amb ocasió de la vaga de transports.

No tenen raó.

L'estat miseríós, anàrquic, soviètic, de Barcelona, pervé de l'absència del Poder públic en aquest conflicte; absència que el poble interpreta per complicitat, no sense poderosos motius.

El Poder públic permet que enfront d'ell s'alci un altre poder, facciós, clandestí, que no obstant opera a la llum del dia; que, a la seva manera, judica i castiga i coacciona com un poder legalment constituït.

I el Poder públic reconeix, encara que sigui implícitament, el poder facciós que davant d'ell i contra d'ell, si convé, s'alça; poder facciós que publica la corresponent *Gaceta* coneguda vulgarment amb el títol abreviat de *La Soli*, que dicta lleis i les promulga solemnement, i les fa executar d'una manera bàrbara per una policia especial composta d'assassins assalariats coneguts amb el nom de "pistolers" esplèndidament retribuïts mercès a les quotes que aquest poder facciós fa pagar als obrers esclavitzats.

Què poden fer contra aquest poder facciós, avui omnipotent a Barcelona per les claudicacions del Poder públic legal, les autoritats locals de la ciutat?

Dirà el Poder central que per a recollir les escombraries ofereix forces suficients per a garantir la vida dels obrers. Està bé. Però és que l'altre poder, si ara no pot castigar-los per haver desobeït la llei de la vaga i per haver mancat als seus preceptes, els castigarà quan el Poder públic no els empari amb la força pública.

Perquè no val, ni tan sols per a sortir del pas, aquest luxe de forces desplegat de moment per a fer efectiva aquesta garantia. És precis que el Poder públic empari sempre i en tot moment la vida dels ciutadans, i com que això no ho fa i, en realitat, no ho pot fer sempre (ni vol fer-ho tampoc), les autoritats locals es veuen desarmades, desamparades per solucionar el conflicte, i si l'han anat solucionant és degut a altres reforços i l'abnegació dels pobres escombriaires, alguns dels quals han pagat l'esforç amb llur vida...

Vegi's, per tant, la injustícia que cometen els diaris al·ludits en censurar a totes les autoritats pels flagells que patim a Barcelona, quan no n'hi ha sinó una de verament responsable.

Per què, es pregunta tothom, no passen a Madrid semblants coses? I tothom dona la mateixa i natural resposta: perquè el Govern no ho vol.

Es el Govern qui en té la culpa, i és ell qui amb els principis disolvents que professa i porta a la pràctica, i amb la seva passivitat o la complicitat seva, fa possibles estats socials que res tenen que envejar al de l'actual Rússia.

A. Z.

ACTE TRASCENDENTAL

La unió dels obrers

Parlem dels obrers catòlics, les entitats cabdals dels quals acaben de reunir-se a Madrid.

La causa ocasional de la reunió fou la de propugnar junts, la representació proporcional en totes les corporacions en que la llei atribueixi als obrers una participació efectiva, i demandar que es faci justícia als obrers catòlics en les eleccions per a cobrir la part de representació obrera en les al·ludides corporacions.

Però com que hi ha lleis biològiques per les entitats com n'hi ha per als individus, la reunió concertada va estendre els seus fins gairebé automàticament cap a la solució d'un problema més important encara: la unió dels obrers catòlics espanyols. I el gran problema restà resolt en ésser plantejat.

I avui tenim units per a treballar cristianament, catòlicament, per tots els interessos comuns, com també pel mutual i general concurs que puguin necessitar els interessos particulars de cada entitat obrera confederada, els ardis obrers de Llevant, els forts obrers del Nord, els abnegats miners asturians, els disciplinats ferroviaris, i les innombrables societats obreres que per arreu floreixen; no solament per als dits fins profitosos, sinó pels altíssims interessos de la Religió i de la societat.

Per això és de vera transcendència social el míting celebrat a Madrid el primer diumenge de juny. Però ho és també perquè els obrers que hi han pres part palesaren el seu esperit cristià i obrerista, les seves capacitats directrius, la seva prudència unida a la fortitud, el zel per tots els seus germans i l'empenta indispensable per a donar-li promptes i fecundes efectivitats.

I no solament és transcendental aquest míting per les dites excel·lències, sinó, i tal volta principalment, per l'esperit de sumissió a les ensenyances i autoritats de l'Església i la seva decidida actuació dintre les normes per elles dictades als obrers cristians i a les seves associacions.

Per la salut pública

La vacunació antitífica *

I

L'experiència adquirida durant la guerra passada, juntament amb els assaigs fets de fa molts anys en els exèrcits anglès, americà i francès, han resolt d'una manera definitiva la valor profilàctica de la vacuna antitífica.

Chauffard, comparant les seves estadístiques de l'Hospital Sant Antoni, referents a la tifoide abans i després de la guerra, ha demostrat que la morbositat de les dones és la mateixa de 1918 a 1920 que dels 1912 i 1913; essent les edats de les malalties aproximadament les mateixes. Al contrari en els homes, en els quals la morbositat en 1914 era major que en les dones, i ha descendit d'una manera molt marcada després de la guerra. Altra dada important que es desprèn de les estadístiques del professor de la Facultat de Medicina de París, és el que l'edat predominant en els homes, abans de la guerra, era de vint-i-tres a vint-i-quatre anys, i actualment és la de setze a disset anys i mig.

Una sèrie d'estadístiques publicades a França concorden exactament amb les dades abans esmentades.

Com pot veure's, doncs, a França l'estadística de la febre tifoide, des de l'any 1913 ençà, ha canviat completament.

La causa de tal variació s'ha de cercar, segons Dopter, professor de Val-de-Grâce, en l'estat d'immunització conferit a les tropes durant la guerra per la vacunació sistemàtica.

Els països que en la guerra passada vacunaren llurs tropes (tropes que quasi representaven la població masculina en massa), actualment donen, quasi en absolut, la seva contingent de tifòdics entre els homes que encara no han ingressat a l'exèrcit. El sexe femení conserva la mateixa receptivitat i a les mateixes edats que abans de la guerra.

Moltes vegades he sentit dir, assistint a les clíniques dels professors Chauffard i Widai, de París, que si per casualitat ingressa en els hospitals, afectat de febre tifoide, algun vacunat, es comproven sempre dos fets dignes de tenir-se en compte: 1.er, que els esmentats malalts s'havien immunitzat parcialment, i 2.ⁿ, que pateixen una tifoide benigna.

De tot això es desprèn que en els països en

què la vacunació és obligatòria en l'exèrcit: 1.er, la morbositat per tifoide en el sexe masculí ha disminuït considerablement; 2.^{on}, que el nombre de vacunats que s'han infectat és molt reduït, i 3.er, que la tifoide en aquests darrers, presenta sempre formes molt benignes. Altra dada molt interessant és l'esmentada per Dopter, referent al que feren els alemanys a l'envair Bèlgica, el 1914, i que cal tenir en compte, per ésser un agran dada del resultat de la vacunació antitífica en la població civil. Vacunaren obligatòriament tota la població, exceptuant els malalts i embarassades. Els resultats foren excel·lents: de 213 casos de tifoide en una població de 32.000 habitants, que es registraren en 1914-15, abans de la vacunació, descendiren, en acabar el 1915, a 6 casos. D'aquests, 2 no s'havien vacunat per llur edat avançada, i altres 2 havien escapat a la vacunació.

L'experiència de la vacunació antitífica entre la població civil també s'ha fet a Espanya. Per una banda tenim les vacunacions portades a terme pel professor Salvat a Sevilla i a Dos Aguas; en aquesta darrera població, jugulà l'epidèmia de tifoide que flagellava la població, i deguda, amb tota seguretat, a la poca condició dels seus habitants.

Peset, de València, ha vacunat a diverses poblacions, també amb excel·lents resultats.

Yanguela, del nostre Institut Municipal d'Hygiene, a Albarracín, aconseguí, usant vacuna del Laboratori Municipal de Barcelona, dominar una epidèmia desenrotllada a la tardor de 1919. Els pocs casos posteriors a la vacunació foren d'individus que la defugiren.

A Catalunya, per la Mancomunitat, s'han fet interessants experiències i profitoses campanyes de vacunació antitífica en temps normal i d'epidèmia. Amb aquesta fi, i amb la col·laboració decidida del professor Salvat, — la vacuna del qual s'ha usat en molts casos, i en altres usant vacuna del Laboratori Municipal de Barcelona, — el Servei de Sanitat ha fet aplicacions a Salt, Santa Eugènia, Sant Climent de Llobregat, Pont de Vilumara, Santa Eulàlia de Riuprimer, Talamanca, etc., etc.

Esmentem aquí, com a molt demostratives, les dades recollides per Gras, del nostre Institut, que

intervingué directament en les vacunacions esmentades, i que es refereixen al cas de Pont de Vilumara.

En la dita població, de 1.000 habitants, en octubre de 1920 es desenrotllà una epidèmia hídrica de febre tifoide. Hi havia 140 atacats; varen vacunar-se 133 individus, i d'aquests solament caigueren malalts 2, i en forma extremadament benigna, mentre caigueren malalts de tifoide 35 més dels no vacunats.

El bon efecte que això produí en la població es demostrà el mes de setembre de 1921, en què després de revacunar amb una sola injecció a 85, es feren 160 vacunacions noties. No es va produir en ningú cap trastorn ni molèsties d'importància.

Un dels casos que ha tingut lloc aquest hivern ha estat un noi de tres anys, al qual, malgrat desitjar-ho la seva mare, se li indicà que esperés més temps. Sortosament s'ha restablert de la seva malaltia. Cap dels vacunats ha caigut malalt de tifoide.

Per l'Institut Municipal d'Higiene, des de l'any 1919, s'han fet treballs contra la infecció tifoide, dels quals ens ocuparem més endavant, en sentar les normes de lluita contra la tifoide a Barcelona.

Per l'examen de les estadístiques es dedueix ja una impressió dominant, i és evident el fet de la *disminució de la tifoide a Barcelona*, tant des del punt de vista absolut com relatiu. Tal volta més en el relatiu, per tal com en aquests anys, als quals es refereix l'estadística, es nota un augment notable en la població. En canvi, la tifoide decreix, deixant a part l'epidèmia hídrica de 1914.

Concretant-nos només als procediments que s'han de posar en pràctica a Barcelona per extingir la febre tifoide, em referiré als que ja vaig citar en el meu discurs d'ingrés a aquesta Acadèmia i que molt breument resumiré perquè serveixi d'orientació.

1.ª Procurar, pels mitjans necessaris, que les aigües de beure que arriben a la nostra ciutat per alta pressió no estiguin contaminades en llur origen ni es contaminin en el seu trajecte, fent tots els possibles perquè siguin abundants.

2.ª Suprimir en absolut tots els pous superficials, les aigües dels quals, encara que siguin transparents i fresques, són en llur majoria un dipòsit de bacteries.

3.ª Esterilitzar les aigües de beure a base, especialment, de la clororització. Jo no crec que el 0'41 per 1.000 dels tres darrers anys, baixaria extraordinàriament si s'adoptés aquest mitjà higiènic.

4.ª Vigilar constantment els aliments, en el

sentit de les sofisticacions i adulteracions, construint mercats higiènics, establint controls en els dipòsits de comestibles i establiments que es dediquin a llur expendició.

Les vaqueries s'han d'inspeccionar amb molta atenció, tota vegada que la llet és un gran mitjà de propagació de la malaltia. Podríem citar exemples d'epidèmies locals de tifoide, la zona d'extensió de les quals va coincidir amb la clientela d'una determinada granja o vaqueria.

Els viviers i dipòsits d'ostres no han d'autoritzar-se si no estan ben emplaçats i no disposen de mitjans d'esterilització.

Les mosques, que en llurs pots traslladen el germen típic de les immundícies als nostres aliments, s'han de destruir sistemàticament.

5.ª Fundació de laboratoris dedicats exclusivament al diagnòstic bacteriològic dels casos de tifoide típics o anormals, i especialment de la forma ambulatoria, seguint la marxa ulterior dels malalts en tant són sembradors de bacils típics. Sense aquest laboratori tota labor profilàctica fóra ineficaç.

6.ª La declaració obligatòria, com més aviat millor, de tots els casos de tifoide, assegurant el seu exacte compliment i complint nosaltres, els metges, per íntima convicció, l'esmentat requisit, sense el qual tampoc no hi ha profilaxi possible.

7.ª Vulgaritzar els coneixements més elementals de la Higiene, en l'escola, en el taller, en la fàbrica, etc., dedicant preferent atenció a instruir els portadors de gèrmens, fent-los veure el perill que representen per la salut dels altres, i ensenyant-los, ensems, aquells preceptes adequats perquè no contaminin involuntàriament, per anar amb prou compte, les aigües o els aliments.

8.ª Finalment, la profilaxi es completarà sempre amb la vacunació antitífica.

Ha d'aconsellar-se la vacunació fins i tot en plena epidèmia, car les estadístiques nacionals i estrangeres demostren quant infundada és l'absorció en circumstàncies parelles. Resulta lamentable i incomprensible que en l'epidèmia de 1914 no s'estengués l'esmentat mitjà profilàctic tan innocu com eficaç.

DR. F. GALLART MONES

(*) Desgraciadament de molts any encà, l'estadística de la tifoide corresponent a la ciutat de Barcelona no és gaire consoladora. Deixant de banda l'epidèmia de trista recordança de l'any 1914, que va fer grans estralls, cada any la tifoide ens arrabassa un nombre considerable de ciutadans. Creiem, doncs, oportú reproduir fragmentàriament l'interessant treball que el distingit Dr. F. Gallart Monés, de l'Institut Municipal d'Higiene, presentà a la Reial Acadèmia de Medicina en el curs 1921-22 i que suara ha vist la llum. Amb la vacunació antitífica aconseguiríem fer decreixer la tifoide, però no cal esperar-ho car el poble tem les vacunes. Esperem que el treball documentat del Dr. Gallart esvairà els temors i rezelis i que la nostra gent escoltarà els consells que li dona la ciència per tal de combatre una de les malalties infeccioses que flagellen més la humanitat.—N. de la R.

D'ací i d'allà

El Nou Estatut del Magisteri autoritza als mestres per a suprimir totes les festes fora de les dies nacionals i els diumenges de l'any.

De manera que els mestres poden profanar i fer profanar als seus deixebles diades tan grans com la de Nadal, la de Corpus, etc.

La política anticlerical del Govern, si no pot destruir, rosega....

Ara mateix acaba d'empassar-se una Creu: la de la bandera regalada solemnement als regulers de Ceuta. Del pal·la ha estat arrabassat el Signe santíssim de la Redempció, substituint-lo amb la Mitja Lluna.

Això passa a Espanya sota el regnat de qui fa pocs anys la consagrà al Sagrat Cor de Jesús....

Quan els ministres abandonen la cartera, o en són bandejats (com l'Alcalà Zamora), fan ço que en diuen *testament*, en el qual prodiguen mercès i regalen prebendes als seus amics.

I no és estrany això, perquè al capdavant, aquesta és la substància de tota la política dels partits turnants. L'esmentat ex-ministre en féu una de mercè molt singular: va fer reviure una R. O. del temps dels conservadors en la que es concedia una pensió de *quinze drets diaris* a un capità d'Enginyers, professor de llengua francesa, per a que vagi a França a estudiar-la.

Els comentaris que acuden a la punta de la ploma són tan i tan sangnants, que val més no dir res. Massa coses substancials que ja n'ha dit la premsa.

A fi de donar pas i places a una novà fornada de catedràtics racionalistes, En Salvatella, l'inversemblable ministre d'Instrucció Pública, ha reformat, passant per sobre de tots els preceptes legals, la constitució dels Tribunals d'oposicions, que ara estaran a mans del ministre i de la màgica Institució Lliure d'Ensenyament.

Que vagin badant els catòlics!...

El Sindicat revolucionari segueix donant ordres als obrers de les planes estant del seu diari. Si aquestes ordres les donés clandestinament

serien comprensibles, però ara ningú s'explica que l'autoritat permeti l'existència d'un poder facciós que actua amb completa llibertat.

El sindicat prohibeix que circulin carretons i fixa el pes dels embalums que poden transportar-se.

Segurament si els bolxevistes russos coneixen aquests fets i l'actitud incomprensible del Govern, creuran que aquí han triomfat les seves doctrines.

Llegint el portaveu del sindicalisme roig es veu ben clarament que els seus directors tenen una fòbia contra Catalunya.

No hi ha dia que no es publiqui un article que no destilli odi contra la nostra terra.

Es compendria, tenint en compte la seva ideologia, que combates els elements que ells consideren enemics, però no a tot un poble.

El poble és integrat per pobres i rics, per patrons i obrers, i per tant odiar-lo és encara una passió més abjecta que odiar un estament determinat.

Els obrers haurien de fixar-se en aquest fet que revela un odi mesquí i despreciable.

Fa pocs dies es demanava el desarmament del sometent de Barcelona per tal de *combatre el terrorisme*.

Ara es demana el desarmament del sometent de tot Catalunya:

Ja veureu com qualsevol dia es demana el desarmament de la Guàrdia-civil i la supressió de la policia. És de l'única manera que podria viure certa gent.

Al Ministeri d'I. P. hi hagué l'altre dia molta de maror. En Salvatella, que ara no està per soroll (diuen que es casa amb la filla d'un Gran d'Espanya), tingué un gran disgust.

Tot és gran ara, per En Salvatella.

La causa de la maror fou l'ocorregut en unes recents oposicions, que el personal del Ministeri creié que eren injustament proveïdes. I d'això s'estranyen els funcionaris del Ministeri d'I. P.?

Els crèiem més bregats en l'ofici.

Un diari militar diu, amb tota sinceritat, que tornen a funcionar activament les Juntetes aquelles...

Noticiari

ESPANYA

—Gràcies a l'eficaç intervenció de la Mancomunitat, la campanya contra la llagosta en el territori limítrofe a Catalunya, no lluny de Lleyda, està donant excel·lents resultats, al contrari dels anys passats en que es gastava molt i no es feia res de profit.

—La Caixa Mútua contra la Pedregada, a càrrec, a Catalunya, de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, ha prorrogat fins el dia 30 del corrent, el termini d'admissió de proposicions d'assegurances de collites.

S'adverteix als mutualistes ingressats en anys anteriors i que encara no han concertat l'assegurança de les collites del present any que, en virtut del contracte que cinc anys que signaren, vénen obligats a efectuar-ho, abans que acabi la pròrroga concedida, satisfent, ensems, l'import de la corresponent quota segons la vigent tarifa.

La nova pòlissa, la duració de la qual és d'un any, anularà el contracte anterior, deixant a l'assegurat en llibertat d'acció per als anys successius.

—En la Conferència Espanyola de l'Edificació celebrada a Madrid, foren admeses definitivament i per unanimitat, interessants esmenes dels representants de les Cooperatives catalanes i de Balears.

Per iniciativa de la Federació catalana, les restants Cooperatives d'Espanya han acceptat el pla de reformar la Llei i el Reglament de cases barates, i no, com es proposava en la Conferència, sols la de determinats articles.

Com a conseqüència d'aquesta conjunció de Cooperatives s'han desllindat clarament els camps entre les entitats que lucren amb la construcció de cases barates i les veritables Cooperatives.

—La Mutualitat Nacional de l'Assegurança Agro-pecuària, organisme de l'Estat, ha creat una Caixa Compensadora de riscos pecuaris per a fomentar i regularitzar l'assegurança de bestiar a Espanya, garantint-lo eficaçment.

L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre no ha dubtat pendre a càrrec seu la creació de mutualitats locals, pecuàries a Catalunya amb bases apropiades a les característiques d'aquesta regió, les quals seran recollides en la Caixa Compensadora de la Mutualitat Nacional de l'Assegurança Agro-pecuària subvencionada per l'Estat, amb un

capital inicial de 100.000 pessetes, a fi d'endegar els majors esforços possibles per al foment dels interessos agrícoles i ramaders.

—La Federació de venedors de peix es mou molt i amb encert per tal de defensar els seus interessos, arribant a organitzar un important Congrés català de la pesca.

Està bé. Però, no podrien pensar, també, en els interessos dels consumidors del peix.

—Per R. O. s'ha creat l'Escola Nacional de Puericultura a Madrid, d'una manera modesta, per ara. Després ja vindran les disbauxes.

—A València s'ha celebrat per primera vegada i amb molta de solemnitat, l'Homenatge a la Vellesa, organitzat per l'I. N. P.

—L'Assemblea anyal de la Federació Catòlica-Agrícola Mirobregense (Ciutat-Rodrigo), fou presidida pel senyor Bisbe de la diòcesi, demostrant un estat molt floreixent les dades de la Memòria llegida.

ESTRANGER

—A Bèlgica s'ha establert el descans dominical per a la premsa.

—En les eleccions parcials del districte de Bervick (Anglaterra), ha triomfat la senyora Philipson, conservadora, per una gran majoria sobre els candidats lliberal i laborista.

—El cap del nou Ministeri anglès, Míster Stanley Baldwin, en rebre les felicitacions per la seva elevació al poder, contestava: "Necessito de vostres oracions més que de vostres felicitacions".

Què dirà, si arriba a saber-ho, don Melquiades Heterodoxo?

—A França s'ha inventat la manera de fer pa del blat directament, sense caldre la moltura. Els aventatges són immensos.

—Els Soviets russos han executat a 28 estudiants. Què esperen a protestar els nostres?

—La Setmana d'Escriptors Catòlics (tercera de les celebrades) ha tingut lloc a París amb èxit superior a les altres, demostrant la força i vigoria de la reacció religiosa de França.

—Del Congrés socialista internacional d'Hamburg n'ha sortit una nova Internacional més feble, segurament, que les anteriors. Els encants que tingueren abans aquestes enormes organitzacions es van perdre. La de Moscou ja no té cap prestigi i la nascuda a Hamburg ni tan sols el de les coses noves...

D'EXCURSIONISME

Res més interessant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immortal de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades.

Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrraga, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a col·lectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les bel·leses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canaries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LE GEA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE
Barcelona como en CATALUNYA ENRIQUECER
concentrado para el uso de la cocina y de la mesa

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PARA ENRIQUECER

la sangre, aumentar el apetito y fortificar el sistema nervioso, es un medicamento sin rival el jarabe

Hipofosfitos Salud

También se receta a las criaturas delicadas y enfermizas. Les favorece el desarrollo del sistema óseo. A poco de tomarlo, el rosado color de sus mejillas proclama las excelencias del preparado Aprobado por la **Real Academia de Medicina y Cirugía** :: 29 AÑOS DE CRECIENTES EXITOS.

Aviso: Rechácese el frasco si no se lee en su etiqueta exterior, con tinta roja, HIPOFOSFITOS SALUD pues con frecuencia y por mayor lucro en la venta se ofrecen similares

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provenç, 1157